

Viite

MOS0035-65

Asia

Luonnonvaraministeriön metsälakiesitys

Asiasanat VENÄJÄ, KESTÄVÄ METSÄTALOUS**Hoitaa UM** ITÄ-22**Hoitaa UE** MOS

Koordinoi

Tiedoksi

ITÄ-23; ITÄ-24; ITÄ-25; KPO-03

BER; KIO; PIE; RII; TAL; VIL

KTM; MET; METSÄHALLITUS; METSÄNTUTKIMUSLAITOS; METSÄTEOLLISUUS RY;

MMM/MEO; MTK; SUOMEN YMPÄRISTÖKESKUS; VM; YM

Luonnonvaraministeriö on toimittanut 11.08 federaation hallitukselle esityksensä metsälain uudistamiseksi ja laiksi metsämaksuista. Hallitus käsittelee asiaa 04.09.

Metsälakiesitys on pääpiirteiltään aikaisempien esitysten kaltainen. Uutena asiana esitetään, että metsävarannon osia voitaisiin vuokrata mm. rakentamiseen ja matkailutarkoituksiin. Nämä alueet voisi vuokraaja myöhemmin lunastaa. Näin syntyisi yksityinen metsävarannon omistus.

Jos metsälaki ja metsämaksulaki säädetään nyt esitetyssä muodossa, jää monien asioiden ohjaus määriteltäväksi muissa laeissa ja alemmissa normeissa. Venäjän metsälainsäädännön monimutkaisuus tulee säilymään. Kansallisen metsäpolitiikan puute vaikeuttaa tavoitteiden kokonaisuuden hahmottamista.

Metsälain tarkistuksesta on neuvoteltu varapääministeri **V. Hristenkon** johdolla 02.07, 15.07 ja 30.07. Luonnonvaraministeriö velvoitettiin toimittamaan federaation hallitukselle 10.08 mennessä muiden valmistelussa mukana olevien organisaatioiden kanssa sovittu uusi versio sekä metsälain uudistamisesta että metsämaksulaista. Myös presidentti **Putin** on kertonut Karjalan vierailunsa yhteydessä heinäkuun lopulla antaneensa määräyksiä metsälain valmistelusta. Luonnonvaraministeriö on toimittanut pyydetty esitykset hallitukselle ja ne on julkistettu ministeriön internet-sivuilla 19.08. Federaation hallitus käsittelee lakiesityksiä 04.09. Suunnilleen samaa tahtia etenee myös vesilain ja kaivannaislain valmistelu, joiden viimeiset versiot ovat myös nähtävissä luonnonvaraministeriön sivuilla (<http://www.mnr.gov.ru>).

Metsämaksulaki

Metsämaksulakiesityksen periaatteet eivät ole muuttuneet verrattuna keväiseen esitykseen. Käsitteitä ja sanontaa on selkeytetty. Federaation hallitus tai sen valtuuttama organisaatio määrittelee metsänkäytön maksut, joita ovat: maksu lyhytaikaisesta käytöstä, vuokra ja kertamaksu oikeudesta vuokrasopimukseen sekä konsessiomaksu.

Maksut perustuvat metsän korkoon. Metsämaksu = korjatun puutavaran myyntihinta - normikustannukset ja normivoitto. Maksujen määrittelyn mekanismista säädetään erikseen. Keskustelua on käyty vuokrauksessa kilpailun tuloksena määräytyvän kertamaksun tarpeellisuudesta.

Metsälaki

Luonnonvaraministeriön uusi esitys on rakenteeltaan ministeriön aikaisempien esitysten kaltainen sisältäen koko lain eikä vain tiettyjen pykäliden tarkistusta. Seuraavat ovat tärkeimpiä muutoksia tai täsmennyksiä verrattuna voimassa olevaan lakiin tai aikaisemmin tehtyihin esityksiin:

- Metsävarantoa voi omistaa valtio tai yksityinen. Metsävarannon osien yksityisomistuksen mahdollisuus määritellään yksityiskohtaisesti tässä laissa.
- Metsähallintoa koskeva osa on kirjoitettu yleisempään muotoon. Leshooseja ei mainita vaan puhutaan hallituksen valtuuttamasta erikoistuneesta organisaatiosta. Näin metsähallinnon rakenne määritellään muilla säädöksillä. Federaation, subjektin ja niiden alaisten hallintorakenteiden toimivallan suhteen viitataan lakiin Venäjän federaation hallituksesta.
- Konsessiosta on vain yksi pykälä, jossa todetaan että konsessio on tarkoitettu käytön ulkopuolella olleisiin metsiin, joissa tarvitaan investointeja. Konsession saajana voi olla myös ulkomaalainen investoija. Konsession kestoaika on enintään 49 vuotta. Aluetta ei voi lunastaa ja sopimuskauden jälkeen alue ei voi siirtyä konsession haltijan omistukseen.
- Vuokraus tapahtuu tarjouskilpailun pohjalta enintään 49 vuoden ajaksi. Erikseen määritellään vuokraus kunnallisiin, asunto- ja muihin sosiaalisiin tarpeisiin sekä kulttuurillis-terveydellisiin sekä matkailu- ja urheilutarpeisiin. Näissä sopimuksissa vuokramies voisi lunastaa vuokra-alueen suojametsissä 10 vuoden kuluttua ja muualla 5 vuoden kuluttua. Monet suojametsien alaryhmiin kuuluvat alueet eivät voi siirtyä yksityiseen omistukseen. Myytävien alueiden tulee olla maankäytön suunnittelussa siihen osoitettuja. Yksityisen omistajan tulee kustantaa metsätalouden suunnittelu, metsänsuojelu ja metsänhoito. Rakentamiseen saa käyttää enintään 10 % alueen pinta-alasta.
- Metsähallinnon, metsänhoidon ja metsänsuojelun kustannuksista vastaa omistaja. Vastuu metsänhoidon organisoinnista on hallituksella tai sen valtuuttamalla federaation hallinnolla. Työt toteuttaa vuokraaja tai joku muu juridinen tai fyysinen henkilö kuten erikseen määrätään. Valtio maksaa töistä sopimusten mukaan. Nykylaisissa oleva vuokraajan ja lesheosin metsänhoitovastuiden erittely puuttuu.

Arviointia

Suurin muutos nykyiseen lakiin verrattuna on vuokraus kunnallisiin-, asunto-, matkailu- ja muihin vastaaviin tarpeisiin sekä näiden alueiden lunastusmahdollisuuden kautta syntyvä metsävarannon yksityinen omistus. Tämän vaihtoehdon säätelyä varten on jouduttu kirjoittamaan uusia pykäläitä ja lisäyksiä moniin kohtiin. Maankäyttöön kuuluvan asian sisällyttäminen metsälakiin monimutkaistaa lain rakennetta. Jos esitys hyväksytään, syntyvät mielenkiintoiset mutta vaikeasti hallittavat vuokrausmarkkinat kaupunkien ympäristössä ja virkistysarvoiltaan kiinnostavilla alueilla.

Metsänkäytössä tärkein ero nykyiseen lakiin verrattuna on konsessioiden käyttöönotto syrjäisten metsien hyödyntämisessä. Vuokrauksessa ja lyhytaikaisessa käytössä korostetaan kilpailuttamista.

Vuokramiehelle annetaan nähtävästi enemmän vastuuta metsänhoidosta- ja suojelusta. Menettely määritellään tarkemmin muissa normeissa ja vuokrasopimuksissa. Nykyinen lakikin määrittelee näitä vastuuta mutta toteutus on jäänyt yleensä vajaaksi.

Metsämaksulaki määrittelee vain maksujen periaatteet. Monimutkaiselta tuntuvan järjestelmän toimivuus riippuu hintojen määrittelyn teknisten ohjeiden toimivuudesta.

Metsähallinnon rakenne sekä federaation ja subjektin työnjako jää määriteltäväksi muilla säädöksillä. Nykylaissa puhutaan federaation metsähallinnosta ja sen aluehallinnosta subjekteissa sekä leshooseista. Esityksessä ei näitä mainita, mikä viittaa siihen että hallinnon nykyrakenteesta selvästi poikkeavat vaihtoehdot voivat olla mahdollisia.

Jos metsälaki ja metsämaksulaki säädetään nyt esitetyssä muodossa, jää monien asioiden ohjaus määriteltäväksi muissa laeissa ja alemmissa normeissa. Venäjän metsälainsäädännön monimutkaisuus tulee säilymään. Kansallisen metsäpolitiikan puute vaikeuttaa tavoitteiden kokonaisuuden hahmottamista.

LIITTEET

-